

1

ARBORÉTUM

Zelené srdce Hrádku The Green Heart of Hrádok

Vážení návštěvníci,

vítame Vás v hrádockom arboréte, ktoré je aj napriek svojej malej výmere jedinečné svojho druhu v Európe: ležiac vo výške 650 m. n. m. je najvyššie sa nachádzajúcim arborétom v strednej Európe a jeho zbierka drevín patrí medzi najrozsiahlejšie na Slovensku.

História parku v Liptovskom Hrádku začala už **v roku 1777** vysadením 200 líp! Tie od roku 1796 tvorili v okolí prvej lesníckej školy na Slovensku základ anglického dekoratívneho parku. V rokoch 1886-1888 sa o založenie arboréta na jeho dnešnom mieste zaslúžil najmä vtedajší riaditeľ lesníckej školy **Rudolf Benkő**. V tých časoch mal však park omnoho väčšiu rozlohu – 27 ha (dnes je jeho rozloha iba 7,24 ha)! Z botanickej záhrady v Banskej Štiavnici sem priviezli a vysadili asi 30 druhov drevín. Tie tvorili základ **lesníckeho botanickeho parku** v prírodno-krajinárskom slohu. Množstvo cudzokrajných drevín bolo v parku vysadených v rokoch 1920 - 1933, kedy školu viedol **Bohuslav Procházka**.

Na stav drevín v arboréte nepriaznivo vplývali najmä vojnové udalosti, neskoršia zástavba jeho územia, či nedostatočná údržba arboréta... Nepriaznivý stav čiastočne zlepšilo vyhlásenie arboréta za **chránenú študijnú plochu** v roku 1982. Keďže arborétum predstavuje aj nenahraditeľnú súčasť kultúrneho dedičstva Slovenska, zaradili ho aj do zoznamu Národných kultúrnych pamiatok SR.

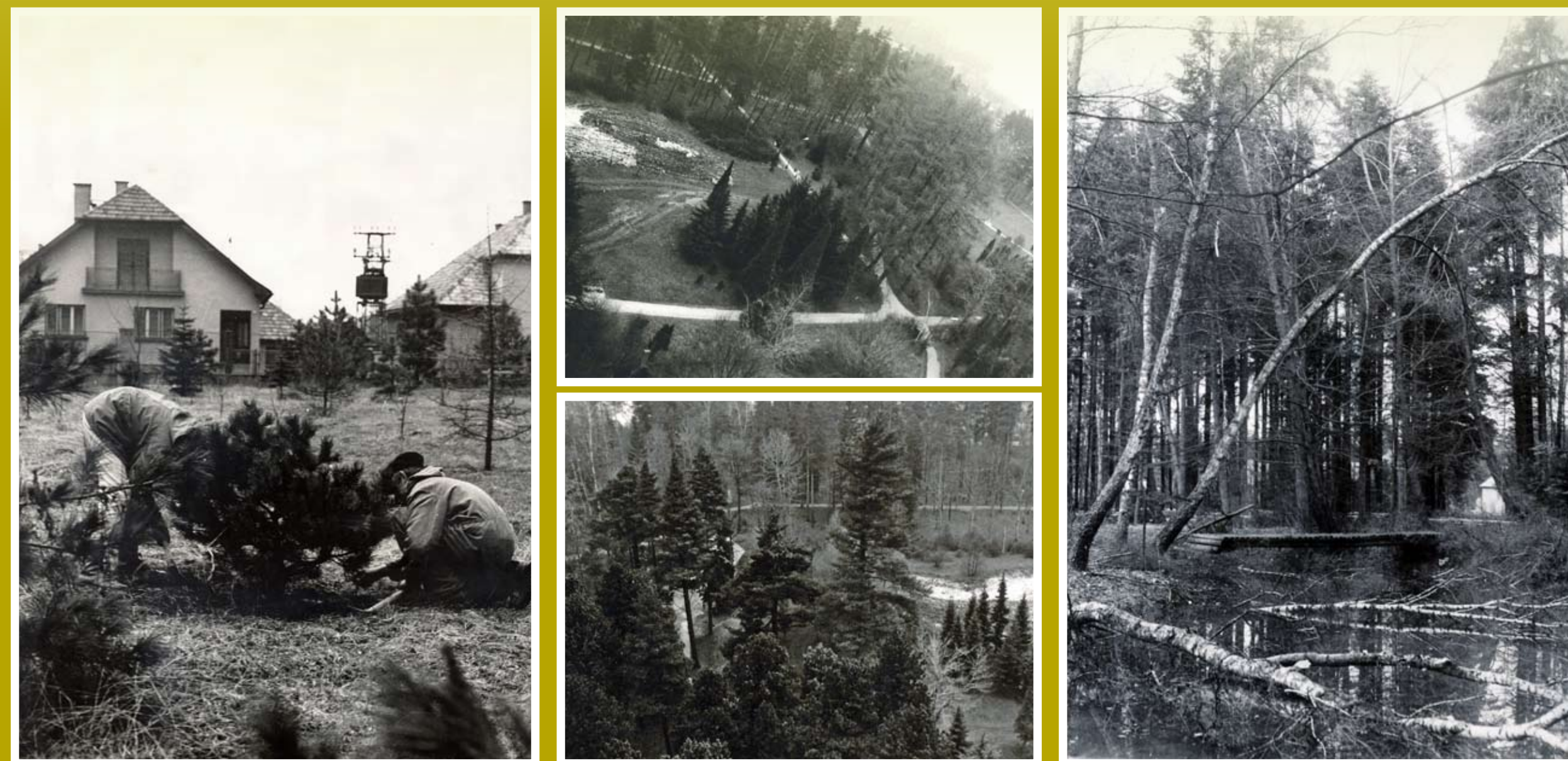
V arboréte nájdete jedinečné druhy drevín slovenskej aj svetovej dendroflóry, viaceré z nich sú zapísané v tzv. Červených knihách ohrozených druhov mnohých štátov sveta. Pozývame Vás objaviť ich krásu a odporúčame do Vašej pozornosti **informačné panely** popri náučnom chodníku - oboznámia Vás so zástupcami drevín pochádzajúcich z rôznych končín Zeme. Získate z nich množstvo užitočných informácií o význame a formách života drevín, ktoré v hrádockom arboréte zasadili naši predkovia.

Veríme, že Vás získané poznatky aj kontakt s drevinami obohatia a že spolu so správcom arboréta a jeho ostatnými obdivovateľmi sa stanete aktívnymi ochrancami zeleného srdca Liptovského Hrádku a jeho prírodných i kultúrnych hodnôt!

Stredná odborná škola lesnícka JDM a Národný Trust n.o.

Viac informácií nájdete na : www.slslhr.sk
www.historickeparky.nt.sk

Náučný chodník vznikol **vďaka finančnej podpore z nadačného fondu T-Mobile Slovensko, a.s. v Nadácii Pontis.**

Arborétum

*Šepot jemného listia dušu utíši
v kráľovstve parku liptovského,
spev vitáčať srdce poteší,
srdce človeka citlivého.*

*Tie drahokamy našej matky Zeme
sú zdrojom života,
ťažké je chrániť pred zlobou, vieme,
nech sú tvoje činy zmyslom tvojho bytia.*

*Posedíš v kráse, tóni chládku,
porozmýšľaj, nech rozhodne tvoj bystrý um,
že pýchou Liptovského Hrádku
je kráľovstvo zvané arborétum.*

Katarína Málíková, 2.ročník, Stredná odborná lesnícka škola, Liptovský Hrádok.

Dear Visitors

Welcome to the Arboretum of Liptovský Hrádok. Despite its small size, this Arboretum is unique, mainly because, at 650 m, it is the highest of all arboretums in central Europe. It also has one of the largest collections of trees in Slovakia.

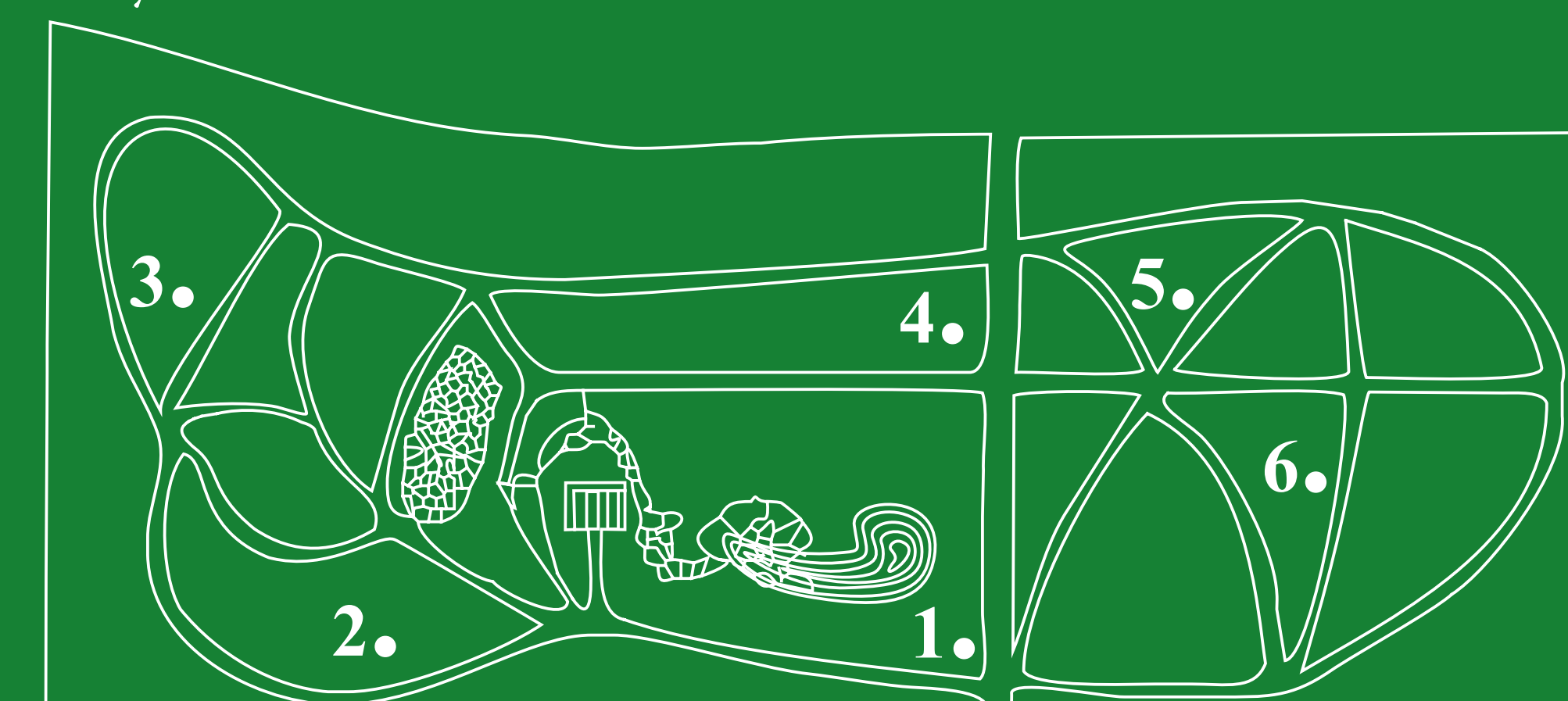
The history of the Arboretum at Hrádok goes back to 1777, when 200 limes were planted. These provided the foundation for an English decorative park in the vicinity of the first forestry school in Slovakia, which was established in 1796. When Rudolf Benko was the school director from 1886 to 1888, he arranged for 30 different species of trees to be transferred from the botanical garden in Banská Štiavnica to augment the collection at Hrádok. Also many exotic trees were planted from 1920 to 1933, when Bohuslav Procházka was the school director.

The condition of the trees in the Arboretum has been affected by wars, later by building development and by poor maintenance in general. The situation had changed little, when, in 1982, the Arboretum was declared a protected study site. As it is part of Slovak cultural heritage, it is on the list of Natural Cultural Monuments of Slovakia.

You will find rare species of trees here and some of these appear in the so called „Red Books“ in various countries worldwide.

You are very welcome to discover the beauty of this Arboretum and we hope that you will learn something useful from the information provided on the interpretation panels, which are placed along the routes of the paths.

Náučný chodník: **Zelené srdce Hrádku**

Náučný chodník: **Zelené srdce Hrádku**

1. Zelené srdce Hrádku - úvodný panel
2. Rododendrony a vodný systém
3. Severná Amerika
4. Ázia
5. Južná Európa
6. Slovensko

